

Noget, om den ogsaa har nok saa stort et Udbytte. Vi have aldrig haft en mere bestemt Udtalelse om denne Fonds Hensigt. Men naturligvis, det staar ikke saa fast endda, selv om denne Lov bliver vedtagen; thi efterfølgende Ministre og efterfølgende Rigsdage kunne ganske vist sig berettigede til at gjøre Forandringer ogsaa i denne Lov, det er der jo aldeles Intet i Veien for. Den staar ikke fast til evige Tider. Men eftersom Anskuelserne forandre sig, forandrer sig ogsaa Lovgivningene. Dette er altsaa ikke saa afskrækkende endda. Men jeg maa dog nu for mit Vedkommende sige, at det stiller sig for mig, som om Tiden endnu ikke ret er kommen, da denne Lov vil være tjenlig til Vedtagelse. Det kan gjerne være, at jeg lidt hen i Tiden ser mig forandredet til at trække mig aldeles tilbage fra at stemme for denne Lovs Fremme. Det vil meget bero ogsaa paa Afgjørelsen af de øvrige Spørgsmaal. I een Ting skal jeg give den ærede Minister Ret, som jeg gjør det i det Meste, og det er, at, naar Mindretallet har stillet Ændringsforslag om, at disse Midler skulde bestyres af Finantsministeren, saa er det virkelig Mindretallets Mening, at det skal ikke være en Formsig, men yderligere tilkendegive, at de Midler underkastes en anden Forvaltning, og at Rigsdagen ogsaa i denne Henseende stilles ganske anderledes end hidtil. Det er en meget rigtig Opfattelse af dette Forslag, at det er stillet for at komme til en virkelig Indskydelse paa disse Midlers Anvendelse. Men jeg skulde ogsaa mene, at det er aldeles berettiget. Der er dog ikke med det sagt et eneste Ord, der berettiger til at sige, at det er Mindretallets Mening at disponere over en eneste Skilling paa Finantsloven. Mindretallet har sagt i Betænkningen, at, naar der bliver for mange Midler, maa det i det Mindste være klogt af Statsmagten at bruge disse Midler til beslagtede Diemed. Det vil efter min Mening være meget økonomisk, om Statsmagten vilde stille sig saaledes, at disse Millioner absolut skulde bruges til det nævnte Formaal, enten der er Brug derfor eller ei. Jeg vil f. Ex. forudsætte, hvad der slet ikke er umuligt, at Religionsundervisningen bliver unddragen Almuekolle. Hvad var da mere rimeligt, end at disse Midler bleve brugte til at støtte Religionsundervisningen? Jeg skulde dog mene, at dette var en rigtig Anvendelse, og saaledes kan der godt paavises mange Tilfælde, hvor Pengene virkelig vilde faae en gyltig og frugtbar Anvendelse, som slet ikke var modsat det, som Midlerne oprindeligt vare bestemte til. Jeg skal anbefale det Ændringsforslag, som Mindretallet har stillet, for i det Mindste at faae at se, hvor Mange der vil stemme derfor.

Ordføreren (Bloug): Det er jo overhovedet meget ofte vanskeligt for os at komme til at forstaa hin-

anden. Jeg beder det ærede Medlem om paa ingen Maade at tro, at jeg lægger Skylden derfor over paa ham. Det kan godt være, at den ligger hos mig. Men dersom det ikke er Mindretallets Mening, at det vil have Udgang til gjennem Finantsloven at kunne anvende Midler af denne Fond til Andet end folkekirkeligt Brug, dersom det kun er dets Mening, at det ved Lov vil kunne forandre denne Lov, saa veed jeg slet ikke, hvad der er at disputere om; thi det har jeg altid indrømmet, at denne Lov kan til enhver Tid forandres ved en anden Lov, og denne anden Lovs Indhold kunne vi i dette Øieblik ikke bestemme, — den maa bero paa Fremtiden. Jeg forstaa altsaa ikke, hvad der er at være uenig om, og jeg veed ikke, hvad det ærede Mindretal vil med sine Ændringsforslag, navnlig det, der gaar ud paa, at Fonden skal bestyres af Finantsministeren. Det ærede Medlem har fuldkommen Ret i, at som almindeligt gjennemført System er Skuffesystemet overmaade uheldigt, og at det vilde være uheldigt at gjennemføre det i Statsstyrelsen. Men er der enkelte bestemte Afgifter, man skal udrede, og er man ikke altid sikker paa sig selv, at man ikke vil bruge de Penge til noget Andet, naar man ikke har Penge tilrede, saa er det meget klogt at lægge dem i en særskilt Skuffe. Da jeg nu hører af det ærede Medlem, at, uagtet der ikke er den fjerneste Udsigt til, at Fonden faar et Overskud, i alt Fald ikke noget Overskud af Betydning, tænker han allerede paa at anvende et eventuelt Overskud til Religionsundervisningen i Landsbyerne, finder jeg det meget klogt at lægge Midlerne i en særskilt Skuffe og sige, at de ere bestemte til Folkekirken, at, saa længe den trænger til dem, bruges de dertil. Det skulde gjøre mig meget ondt, dersom det ærede Medlems Spaadom, at denne Lov endnu ikke, efter 14 Aars Forhandling paa Rigsdagen, er moden til Afgjørelse, skulde gaa i Opfyldelse; det vilde vidne overordentlig uheldigt mod vor Modenhed til overhovedet at give Love.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer): Det ærede Medlem for Densse (W. Petersen) tror jeg ikke rigtig har læst Lovforslaget og ikke forstaaet, hvilken Betydning det har, at Lovforslaget giver en hel Mængde Bestemmelser, som efter deres Bestaenhed omfatte hele Folkekirken, baade Kjøbstæderne og Landet, men ved Siden deraf forbeholder disses Strafftræden for Kjøbstædernes Vedkommende, indtil Bestemmelse er tagen om deres Tilskud; thi havde det ærede Medlem ret forstaaet det, tror jeg, at han vilde være kommen til en ganske anden Mening om, hvorledes det i Fremtiden skal gaa i Kjøbstæderne med Offret. Det ærede Medlem mener jo, som vi hørte, at det ved Lovforslaget skulde være slaaet fast, at man i Kjøbstæderne skal yde Offer til evige Tider.